

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย The Economic Factor Affecting Thailand's export of Gems and Jewelry

พจนันท์ ชัยเกษตรถาวร^{1*}, นัฐวดี แป้นน้อย² และสมลักษณ์ หอมสิน³
Pochanun Chaikasatthawon^{1*}, Nattavadee Pannoi² and Somlak Homsin³

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

¹ Undergraduate students, Department of economics, Faculty of Management Sciences, Songkhla Rajabhat University.

² อาจารย์ โปรแกรมวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

² Lecturer, Economics Program, Faculty of Management Sciences, Songkhla Rajabhat University.

³ อาจารย์ โปรแกรมวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

³ Lecturer, Economics Program, Faculty of Management Sciences, Songkhla Rajabhat University.

*Corresponding author, E-mail: pochunun.fa@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย โดยตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยน ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศสหรัฐอเมริกา อัตราดอกเบี้ย ดัชนีราคาสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับของไทย ราคาน้ำมันดีเซล และอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศไทย ทำการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลา (Time Series) รายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2545 ถึง ไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2556 รวมทั้งหมด 48 ไตรมาส และศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ด้วยวิธีการประมาณค่าสมการถดถอยเชิงซ้อนด้วยวิธีกำลังสอง น้อยที่สุด (Ordinary Least Squares Method: OLS)

ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา และอัตราดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย ในขณะที่ราคาน้ำมันดีเซล และอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

Abstract

The purpose of this study is to investigate the economic factor affects Thailand's export of Gems and Jewelry. The economic factors included exchange rate, USA consumer price index, gross domestic product of the United States, interest rate, price index of Thai gemstone and jewelry, Diesel oil's price, minimum wage in Thailand. The study employed secondary data of 48 quarters starting from the 1st quarter of 2545

to the 4th quarter of 2556. The data was analyzed by using Multiple Regression Model by Ordinary Least Squares Method (OLS).

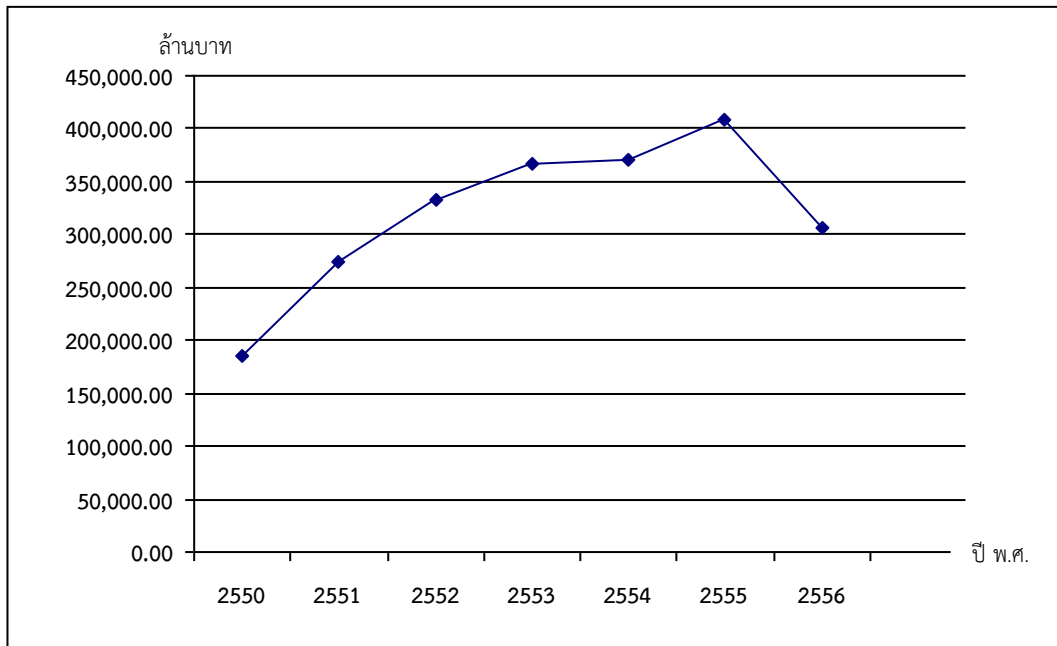
According to the result, it was found that USA consumer price index and interest rate affected the value of Thailand's export of gems and jewelry with opposite direction. While price for Diesel oil's and minimum wage rate in Thailand affected the value of Thailand's export of gems and jewelry with the same relationship at the 0.05 significance level.

Keywords: the value of Thailand's export of gems and jewelry, the economic factor

บทนำ

เศรษฐกิจไทยในปัจจุบันถือว่าถูกขับเคลื่อนโดยภาคอุตสาหกรรม โดยรายได้ของประเทศส่วนใหญ่มาจากภาคอุตสาหกรรม ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 39 ของ GDP รองลงมา คือ ภาคบริการ ร้อยละ 25 ภาคการค้าส่ง ค้าปลีก ร้อยละ 13.5 ภาคการขนส่งและการสื่อสาร ร้อยละ 9.6 ภาคเกษตรกรรม ร้อยละ 8.6 และภาคการก่อสร้างและเหมืองแร่ ร้อยละ 4.3 จากข้อมูลข้างต้น จึงกล่าวได้ว่าภาคอุตสาหกรรมมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และส่งผลให้การค้าระหว่างประเทศมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะภาคการส่งออก โดยในอดีตสินค้าส่งออกของไทย คือ สินค้าเกษตร เช่น ยางพารา ข้าว ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง และอาหารแช่เย็นต่างๆ เป็นต้น แต่ในปัจจุบันกลับพบว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าส่วนใหญ่เป็นของสินค้าภาคอุตสาหกรรมมากที่สุด โดยมีมูลค่าการส่งออกในปี พ.ศ.2557 เท่ากับ 5,646,993.5 ล้านบาท คิดเป็นอัตราส่วนสูงถึงร้อยละ 77.2 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของปีดังกล่าว (กระทรวงพาณิชย์, 2558)

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับถือว่าเป็นอุตสาหกรรมส่งออกสำคัญของประเทศที่ทำรายได้จำนวนมากเข้าสู่ประเทศไทยมากเป็นอันดับ 4 (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2558) เครื่องประดับอัญมณีเกิดขึ้นในประเทศไทยมาเป็นเวลานานและได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจังจากภาครัฐ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 เป็นต้นมาซึ่งผู้ผลิตในอุตสาหกรรมส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่ทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาค ทั้งนี้ จากที่ได้กล่าวในข้างต้นว่าอัญมณีและเครื่องประดับเป็นอุตสาหกรรมส่งออกที่สำคัญ เนื่องจากเป็นสินค้าที่อยู่ในรายการสินค้า 10 ลำดับแรกของสินค้าส่งออกที่ทำรายได้เข้าสู่ประเทศมากที่สุด ซึ่งในปี พ.ศ.2557 มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับสูงเป็นอันดับที่ 4 รองจากสินค้าประเภทรถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์และส่วนประกอบและน้ำมันสำเร็จรูป ทั้งนี้มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.42 ของสินค้าส่งออกโดยรวมของไทย โดยมีตลาดส่งออกที่สำคัญ คือ กลุ่มอาเซียนมากที่สุด รองลงมา คือ จีน สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป

ภาพประกอบที่ 1 มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2550 – 2556
ที่มา: กระทรวงพาณิชย์, 2557

จากภาพประกอบที่ 1 จะเห็นได้ว่ามูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2555 มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในทางที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากความสามารถในการปรับตัวของผู้ประกอบการไทยต่อปัญหาเศรษฐกิจจุ่มเร็ว ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาของค่าเงินบาทแข็งค่าอย่างต่อเนื่อง ปัญหาในเรื่องสินเชื่อด้วยคุณภาพ (ซับไพร์ม) ของประเทศสหรัฐอเมริกา และรวมถึงการพัฒนารูปแบบสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคในประเทศที่มีกำลังซื้อสูงและการปรับรูปแบบสินค้าให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน แต่ในปี พ.ศ. 2556 มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับกลับมีแนวโน้มลดลงอย่างเห็นได้ชัด โดยมีมูลค่าลดลงจากปีก่อนหน้า 102,565.75 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุมาจากราคาทองคำที่ผันผวนและการขาดแคลนวัตถุดิบ เช่น พลอยดิบ รวมทั้งการปรับอัตราค่าจ้างแรงงานสูงขึ้น 20% ของต้นทุน รวมทั้งมีการปรับอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น และค่าเงินบาทแข็ง (สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์, 2556)

จากข้อมูลในข้างต้นจึงเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศในด้านการนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทยจำนวนมาก อีกทั้งยังเป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจในด้านของการส่งเสริมการจ้างงานอีกด้วย เนื่องจากการผลิตในอุตสาหกรรมนี้ต้องใช้แรงงานที่มีทักษะ ฝีมือและความชำนาญ อีกทั้งยังเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม (Value Added) (ชัยพร สงรักษา, 2551) แต่อย่างไรก็ตามมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยก็มีการเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการกำหนดมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย เพื่อให้ทราบว่าการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกของอัญมณีและเครื่องประดับได้รับอิทธิพลมาจากปัจจัยใด และสามารถนำผลการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่สนใจศึกษาในเรื่องของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ทฤษฎีอุปสงค์ ทฤษฎีอุปสงค์รวมทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ และทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาค

1. ทฤษฎีอุปสงค์

อุปสงค์ (Demand) หมายถึง ความต้องการซื้อสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งของผู้บริโภค ร่วมกับความสามารถในการสนองความต้องการดังกล่าว หรืออาจกล่าวได้ว่าอุปสงค์ คือ ความต้องการ (Want) รวมกับอำนาจซื้อ (Purchasing Power) (นราทิพย์ ชุตินวงศ์, 2546: 25) โดยปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ ได้แก่

1.1 ปริมาณซื้อขึ้นอยู่กับราคาของสินค้านั้น โดยมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้ามกล่าวคือ เมื่อราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ปริมาณซื้อจะน้อยลง แต่ถ้าราคาสินค้าลดต่ำลง ปริมาณซื้อจะมากขึ้น

1.2 ปริมาณซื้อขึ้นอยู่กับรสนิยมของผู้บริโภคและความนิยมของคนส่วนใหญ่ในสังคมรสนิยม ปัจจุบันรสนิยมเป็นสิ่งที่ผลต่อธุรกิจการค้า ดังนั้นหน่วยธุรกิจจึงยอมทุ่มเงินจำนวนมากโฆษณาเพื่อหวังผลในการเปลี่ยนแปลงรสนิยมของผู้บริโภค หรือมิฉะนั้นก็เพื่อรักษารสนิยมของผู้บริโภค ให้คงเดิมนั่นเอง

1.3 ปริมาณซื้อขึ้นอยู่กับจำนวนประชากร ตามปกติเมื่อประชากรเพิ่มจำนวนมากขึ้น ความต้องการสินค้าและบริการจะเพิ่มตาม แต่การเพิ่มจำนวนประชากรยังไม่เป็นการเพียงพอ ประชากรเหล่านี้จะต้องมีอำนาจซื้อด้วยจึงจะสามารถซื้อสินค้าได้มากขึ้น

1.4 ปริมาณซื้อขึ้นอยู่กับรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน โดยทั่วไปเมื่อประชากรมีรายได้โดยเฉลี่ยสูงขึ้น ความต้องการสินค้าและบริการจะเปลี่ยนไป คือมักจะลดการบริโภคสินค้าราคาถูก และขณะเดียวกันก็หันไปบริโภคสินค้าราคาแพง

1.5 ปริมาณซื้อขึ้นอยู่กับราคาของสินค้าอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ตามปกติความต้องการของผู้บริโภคอาจสนองได้ด้วยสินค้าหลายชนิด ถ้าสินค้าชนิดหนึ่งมีราคาสูงขึ้น ผู้บริโภคก็จะซื้อสินค้าชนิดนั้นน้อยลง และหันไปซื้อสินค้าอีกชนิดหนึ่งซึ่งใช้ทดแทนกันได้ สำหรับในกรณีของสินค้าที่ต้องใช้ประกอบกัน ตัวอย่างเช่น น้ำตาลกับกาแฟ เมื่อผู้บริโภคต้องการบริโภคกาแฟมากขึ้น ก็จะต้องบริโภคน้ำตาลมากขึ้นด้วย

2. ทฤษฎีอุปสงค์รวม (aggregate demand)

อุปสงค์รวม คือ ผลรวมของความต้องการใช้จ่ายใช้สอยของผู้คนทั้งหลายในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งแสดงเป็นสมการดังนี้ (รัตนา สายคณิต, 2537: 321-322)

$$Y_N = C_N + I_N + G_N + (X_N - M_N) \quad (1)$$

โดยที่

Y_N = รายได้ในรูปของเงินบาท

C_N = การบริโภคภาคครัวเรือน

I_N = การลงทุนของภาคธุรกิจ

G_N = การใช้จ่ายของรัฐ

X_N = การส่งออกสินค้าและบริการ

M_N = การนำเข้าสินค้าและบริการ

2.1 ปัจจัยกำหนดมูลค่าการส่งออก

การที่ประเทศจะสามารถส่งสินค้าออกไปจำหน่ายในต่างประเทศได้มากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ อุปสงค์ของผู้ซื้อในต่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ ระดับราคาในประเทศ ปริมาณการผลิตภายในประเทศ นโยบายการค้าของประเทศ และนโยบายการค้าของต่างประเทศ เป็นต้น

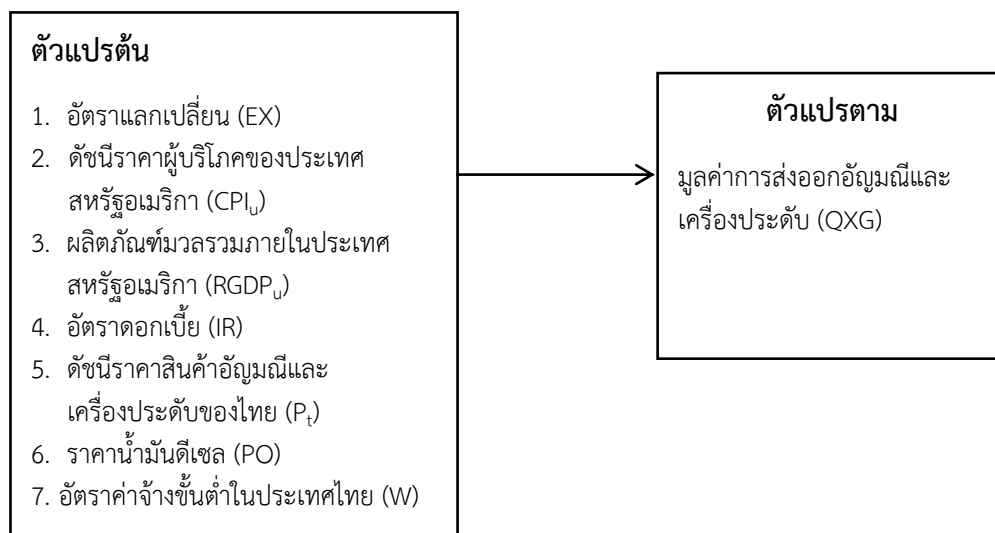
3. ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ

การค้าระหว่างประเทศ เกิดจากการที่แต่ละประเทศไม่สามารถผลิตสินค้าและบริการได้ทุกชนิดตามที่คนในประเทศต้องการ หรืออาจเกิดจากการที่ต้นทุนในการผลิตสินค้าชนิดเดียวกันของแต่ละประเทศไม่เท่ากัน อันเนื่องมาจากความแตกต่างของสภาพดินฟ้าอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ และความชำนาญในการผลิตของแรงงานในแต่ละประเทศแตกต่างกัน จึงทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างประเทศขึ้น (ศูนย์สื่อการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2558)

4. ทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาค (Purchasing Power Parity: PPP)

ทฤษฎีอำนาจซื้อเสมอภาค หรือ PPP นั้นเป็นทฤษฎีที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและราคาสินค้าแต่ละชนิดในประเทศ ทฤษฎีนี้ขึ้นอยู่กับกฎของสินค้าราคาเดียว (The Law of One Price) ซึ่งหมายถึง ภายใต้ข้อสมมุติฐานของตลาดแข่งขันสมบูรณ์ ราคาสินค้าหรือบริการชนิดเดียวกัน ควรมีราคาเท่ากันในทุกตลาด กล่าวคือ ไม่ว่าสินค้าหรือบริการนั้นจะขายในประเทศใดก็ตาม ราคาสินค้าหรือบริการนั้นจะต้องเท่ากัน เมื่อคิดอยู่ในรูปของสกุลเงินเดียวกันโดยกลไกตลาดจะทำให้อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินสกุลต่างๆ ย่อมมีอำนาจซื้อเท่าๆ กัน (ภัทรศยา ศรีเพชรวรรณดี, 2552: 7-9)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบที่ 2 โครงสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ถึงปัจจัยกำหนดมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) รายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2545 ถึงไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2556 รวมทั้งสิ้น 48 ไตรมาส ข้อมูลดังกล่าวเก็บรวบรวมได้จากเว็บไซต์ของกระทรวงพาณิชย์ สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) กรมศุลกากร และเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ด้วยวิธีการประมาณค่าสมการถดถอยเชิงซ้อน โดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares Method : OLS)

ทั้งนี้รูปแบบสมการที่ใช้ในการศึกษาคือ

$$QXG = b_0 + b_1EX + b_2CPI_u + b_3RGDP_u + b_4IR + b_5P_t + b_6PO + b_7W$$

โดยรายละเอียดขั้นตอนในการศึกษามีดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและการวัดการกระจาย

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและการวัดการกระจายอาศัยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (minimum) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าความเบ้ (Skewness) ค่าความโด่ง (Kurtosis) และการทดสอบการแจกแจงแบบปกติ (Normality) ของ Jarque-Bera

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบปัญหา Multicollinearity ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่ตัวแปรอิสระที่อยู่ในสมการถดถอยมีความสัมพันธ์ระหว่างกันสูง ทำให้ผิดข้อสมมติพื้นฐานของการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธีการ OLS ว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวต้องเป็นอิสระต่อกัน โดยในการศึกษานี้ได้ทำการตรวจสอบปัญหา Multicollinearity ด้วยวิธี Simple Correlation Coefficient ซึ่งความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระเหล่านี้สามารถวัดได้จากค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) ที่มีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 1 โดยหากค่าสหสัมพันธ์มีค่ามากกว่า 0.8 แสดงว่า ตัวแปรอิสระคู่หนึ่งมีความสัมพันธ์ระหว่างกันสูง (อัครพงศ์ อันทอง ,2550: 34)

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบปัญหา Heteroskedasticity เป็นการทดสอบว่าความแปรปรวนของตัวคลาดเคลื่อน (Error) ที่ได้จากสมการประมาณค่ามีค่าคงที่ตามข้อสมมติของวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) หรือไม่ โดยทำการตรวจสอบปัญหาดังกล่าวด้วยวิธี White Heteroskedasticity Test

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบปัญหา Autocorrelation เป็นการตรวจสอบว่าตัวคลาดเคลื่อนมีการกระจายที่เป็นอิสระต่อกันตามข้อสมมติพื้นฐานของวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) หรือไม่ โดยใช้สถิติทดสอบของ Breusch-Godfrey Test

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ผลการประมาณการสมการถดถอย (Multiple Linear Regressions) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares Method : OLS) ทำได้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป จากนั้นจึงทำการตรวจสอบสมมติฐานทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย แสดงในรูปสมการต่อไปนี้

$$QXG = 8,464.011 - 1,151.401 (CPI) - 593.2109 (IR) + 141.7431 (PO) + 18.24540 (W)$$

จากการประมาณค่าพบว่า ตัวแปรอิสระจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา (CPI_U) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้รายใหญ่ขึ้นดี (IR) ราคาน้ำมันดีเซล (PO) และ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศไทย (W) มีความสัมพันธ์กับมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ค่าสัมประสิทธิ์ของดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกามีค่า -1,151.40 ค่า $t = -2.41$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย กล่าวคือ เมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นจากเดิม 1 หน่วย จะมีผลทำให้มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยลดลง 1,151.40 ล้านบาท

2. ค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราดอกเบี้ยมีค่า -593.21 ค่า $t = -2.20$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้รายใหญ่ขึ้นดีมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย กล่าวคือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้รายใหญ่ขึ้นดีเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยลดลง 593.21 ล้านบาท

3. ค่าสัมประสิทธิ์ของราคาน้ำมันดีเซล มีค่า 141.74 ค่า $t = 2.41$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าราคาน้ำมันดีเซลมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย กล่าวคือ เมื่อราคาน้ำมันดีเซลเพิ่มขึ้น 1 บาทจะทำให้มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยเพิ่มขึ้น 141.74 ล้านบาท

4. ค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศไทย มีค่า 18.25 ค่า $t = 2.46$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย กล่าวคือ เมื่ออัตราค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 1 บาท จะมีผลทำให้มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยเพิ่มขึ้น 18.25 ล้านบาท

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา พบว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา (CPI_U) และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้รายใหญ่ขึ้นดี (IR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ราคาน้ำมันดีเซล (PO) และอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศไทย (W) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนตัวแปรที่เหลือ คือ ดัชนีราคาสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับของไทย (P_f) ไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย

อภิปรายผล

งานวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย ซึ่งใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ด้วยการสร้างสมการเชิงถดถอย โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares Method : OLS) โดยจะได้ค่าตัวแปรที่แสดงออกมาจะเป็นตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีการอภิปรายผลการศึกษาดังนี้

1. ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย กล่าวคือ เมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นจากเดิม 1 หน่วย จะมีผลทำให้มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยลดลง 1,151.40 ล้านบาท ทั้งนี้เป็นเพราะประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศสำคัญที่มีการนำเข้าเครื่องประดับอัญมณีจากประเทศไทยค่อนข้างมาก ดังนั้นเมื่อดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้น แสดงว่าค่าครองชีพภายในประเทศสหรัฐอเมริกาปรับสูงขึ้นเช่นกัน จึงทำให้ประชาชนในประเทศสหรัฐอเมริกาพยายามลดการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย (Luxury Goods) ซึ่งรวมถึงลดการนำเข้าสินค้าฟุ่มเฟือยจากต่างประเทศ จึงส่งผลให้มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของประเทศไทยลดลงด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ แม้ผลการศึกษาจะไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ก็ตาม แต่มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของวิธัญญา อนันตกรณวิวัฒน์ (2554)

2. อัตราดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย กล่าวคือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยลดลง 593.21 ล้านบาท เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเป็นต้นทุนของผู้ประกอบการ ซึ่งการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยทำให้ต้นทุนการกู้ยืมเงินของผู้ประกอบการเครื่องประดับอัญมณีเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ผู้ประกอบการจึงกู้ยืมเงินเพื่อนำมาหมุนเวียนใช้ในกิจการการผลิตและส่งออกน้อยลง ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยลดลงไปด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวาสิณี นาคจันทร์ (2550)

3. ราคาน้ำมันดีเซล มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย กล่าวคือ เมื่อราคาน้ำมันดีเซลเพิ่มขึ้น 1 บาทจะทำให้มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยเพิ่มขึ้น 141.74 ล้านบาท เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันดีเซลสามารถสะท้อนถึงภาวะเศรษฐกิจที่ดี ประชาชนจึงมีอำนาจซื้อและใช้จ่ายมากขึ้น ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยเพิ่มขึ้นเช่นกัน ทั้งนี้ผลการศึกษาที่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสิณี นาคจันทร์ (2550) ที่ได้อธิบายไว้ว่าเมื่อราคาน้ำมันดีเซลมีราคาสูงขึ้น ย่อมทำให้ราคาสินค้าอุตสาหกรรมสูงขึ้นตาม มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเป็นผลคุณมาจากจำนวนและราคา ดังนั้นเมื่อ ราคาสินค้าสูงขึ้นย่อมมีผลต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมสูงตามไปด้วย

4. อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทย กล่าวคือ เมื่ออัตราค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศไทย เพิ่มขึ้น 1 บาท จะมีผลทำให้มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของไทยเพิ่มขึ้น 18.25 ล้านบาท ทั้งนี้ เป็นเพราะการเพิ่มขึ้นของอัตราค่าจ้างอาจสะท้อนว่าแรงงานมีฝีมือและความชำนาญในการผลิตอัญมณีและเครื่องประดับมากขึ้น ทำให้สามารถผลิตอัญมณีและเครื่องประดับได้จำนวนมากและมีรูปแบบที่สวยงาม จึงส่งผลให้สามารถส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับได้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชัยพร สงรักษา (2551) ที่ได้อธิบายไว้ว่าอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของไทยเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมากและเป็น

แรงงานที่ต้องใช้ฝีมือ ทักษะความชำนาญ และความประณีตของคณงานเป็นสำคัญ และประเทศไทยมีความได้เปรียบจากฝีมือการเจียรไนที่ประณีตและประกอบกับมีเทคนิคการหุงพลอยหรือเผาพลอยที่มีประเทศเดียวในโลก ดังนั้นการเพิ่มขึ้นของอัตราค่าจ้างก็ไม่ได้ส่งผลต่อการผลิตอัญมณีและเครื่องประดับและปริมาณการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับในทางที่ลดลง

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

ผลการศึกษาทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ ซึ่งได้แก่ ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศสหรัฐอเมริกา อัตราดอกเบี้ย ราคาน้ำมันดีเซล อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการเอกชน ที่จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรทางเศรษฐกิจเหล่านี้ และสามารถหาแนวทางปรับตัวทางธุรกิจได้อย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงพาณิชย์. (18 มกราคม 2558). *โครงสร้างสินค้ากระทรวงพาณิชย์*.

สืบค้นจาก http://www2.moc.go.th/main.php?filename=index_design4

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (22 มกราคม 2558). *อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ*.

สืบค้นจาก http://www.thaifita.com/thaifita/portals/0/file/vol3ch_4_jewelry.doc.

กระทรวงพาณิชย์. (18 มกราคม 2558). *มูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ*.

สืบค้นจาก

http://www.ops3.moc.go.th/infor/MenuComTH/stru1_export/export_topn_report.asp

ชัยพร สงรักษา. (2551). *ปัจจัยกำหนดการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับของประเทศไทย*.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นราทิพย์ ชุตินวงศ์. (2546). *ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภัทรศยา ศรีเพชรวรรณดี. (2552). *ผลกระทบของตัวแปรทางเศรษฐศาสตร์มหภาคที่มีต่อมูลค่า*

การส่งออกสิ่งทอของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต.

เชียงใหม่: สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

รัตนา สายคณิต. (2537). *มหเศรษฐศาสตร์วิเคราะห์จากทฤษฎีสุนโยบาย*. คณะเศรษฐศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิธัญญา อนันตกรณวัฒน์. (2554). “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับไปยัง

ประเทศส่งออกหลักของประเทศไทย โดยวิธีพาแนลโคอินทิเกรชัน.” วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. เชียงใหม่: สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วาสนี นาคจันทร์. (2550). *ปัจจัยกำหนดมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมของไทย*. วิทยานิพนธ์

ปริญญาโทมหาบัณฑิต เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศูนย์สื่อการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (20 กุมภาพันธ์ 2558). *ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ* สืบค้นจาก

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:dAFjyJZjgXkJ:e-book.ram.edu/e-book/e/EC103/chapter13.pdf+&cd=6&hl=en&ct=clnk&gl=th>

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์. (30 มกราคม 2558). *สินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ*.

สืบค้นจาก

http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:TxfVwlrAlTQJ:www.ditp.go.th/contents_attach/89910/89910.doc+&cd=6&hl=th&ct=clnk&gl=th

อัครพงศ์ อ้นทอง. (2550). *คู่มือการใช้โปรแกรม Eviews เบื้องต้น : การวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติ*.

เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.